

2022/2023

© Pierre Grosbois

CONSTEL·LACIÓ

OLGA DE SOTO

Del 10 al 12 de febrer de 2023

MERCAT DE LES FLORS

CASA DE LA DANSA

mercatflors.cat

Olga de Soto és coreògrafa, ballarina i investigadora en dansa, nascuda a València i que viu a Brussel·les. Llicenciada pel Centre Nacional de Dansa Contemporània d'Angers, després d'haver cursat estudis de dansa clàssica, dansa contemporània i solfeig a València i a Madrid.

A començaments dels anys 1990, Olga de Soto inicia el seu treball de creació, centrat en la investigació i en l'escriptura coreogràfiques, creant nombroses obres de diferent format, algunes de les quals han estat concebudes en diàleg amb obres de compositors de música contemporània, col·laborant durant diferents anys amb l'IRCAM / Institut d'investigació i coordinació acústica/música, a París. A principis del 2000, inicia una sèrie de projectes de creació la particularitat dels quals resideix en estar íntimament lligats a llargs processos d'investigació i de documentació, en els quals l'autora desenvolupa la seva tasca dins de marcs temporals atípics, al marge de les lògiques clàssiques dels modus de producció. El seu treball se centra en l'estudi de la memòria recolzant-se en dos eixos. El primer està dedicat a l'estudi de la memòria corporal, en obres com *Murmillos* (Festival d'Uzès, 1997), *Éclats mats* (Centre Pompidou, París, 2001), la sèrie de solos acompanyats *INCORPORER ce qui reste ici-à-dans mon coeur* (Centre Pompidou, París, 2004-2009), *INCORPORER | KIDS* (Charleroi danse, Brussel·les, 2019), *Mirage* (Charleroi danse, Brussel·les, 2019), *Mirage - displacement* (Centrale for Contemporary Art, Brussel·les, 2019) o *Paper Mirage* (Centre Wallonie-Bruxelles, ((Interférence_s))), París, 2021). El segon eix explora la Història de la Dansa a través de la percepció i de la memòria que guarden de certes obres tant els/les espectadors/es que les han vist como

els/les ballarins/es que les han interpretat, mitjançant la creació d'objectes escènics documentals, com *historia(s)* (Kunstenfestival-desarts, Brussel·les, 2004), *Una introducció* (Tanz Im August, Berlín, 2010), *Débords* (Festival d'Automne, París, 2012) o *(Elle) Retient* (Biennial de Charleroi danse, Brussel·les, 2015). Aquests projectes exploren l'impacte de l'art escènic, la seva utilitat i la seva perennitat. En ells l'autora s'interessa per l'experiència de l'espectador i l'antropologia de l'espectacle, alhora que es desenvolupen des d'un enfocament que estudia la experiència artística a partir de la història oral de les obres. El seu treball oscil·la entre creació coreogràfica i documental escènic, arts visuals, arts plàstiques i instal·lació, jugant amb la porositat d'aquests camps disciplinaris.

El treball d'Olga de Soto ha estat presentat en una vintena de països. Des de fa alguns anys, Olga és convidada amb regularitat a donar tallers i conferències, impartir màsters i seminaris, intervenir en congressos i col·loquis, compartint la seva metodologia d'investigació corporal i documental a universitats d'Europa, Amèrica Llatina i els Estats Units.

Olga de Soto ha estat artista en residència a Les Halles de Schaerbeek, a Brussel·les (de 2009 a 2012), ha estat guardonada amb el Premi de la Societat d'Autors i de Compositors Dramàtics – SACD de Bèlgica en la categoria d'Arts Escèniques (2013), pel seu treball d'investigació i de creació sobre *La taula verda* (*Der grüne tisch*), de Kurt Jooss; nominada als premis Prix de la Critique de Bèlgica, com a Millor espectacle en la categoria de dansa (2013) per *Débords* i nominada als premis Prix Maeterlinck de la Critique de Bèlgica francòfona com a Millor espectacle en la categoria de dansa per *Mirage* (2019).

Coreògrafa de la memòria seria un bon títol per a Olga de Soto. Més enllà de visions patrimonials i 'museables', "la memòria és un estat", diu aquesta valenciana radicada a Brussel·les, a més d'un motor de creació orgànic, de la mateixa manera que les roques s'erosionen o se sedimenten.

L'expressió del record en el camp de la dansa té la particularitat de trobar-se encarnada en els intèrprets, que són persones amb una especial habilitat per reviuir situacions cinètiques i sensorials a partir d'una pauta. I, d'alguna manera, també queda en el cos dels espectadors; quan Olga de Soto va entrevistar -davant d'una càmera- persones que havien assistit a la primera presentació de *Le Jeune Homme et la Mort*, l'any 1945, totes feien el mateix moviment d'ulls -cap a dalt i cap a l'esquerra-, que els ajudava a desenterrar records. A partir d'aquesta arqueologia de la mirada, va construir *Historia(s)* el 2004, una peça fascinant on va adonar-se de com havia estat sempre furgant en els espais mal il·luminats dels records. "Crec que té a veure amb la infància. Jo sempre preguntava -i feia parar boja la meua àvia paterna, que explicava molt bé les històries- i jo li demanava que me les repetís, un cop i un altre. Però hi havia coses, segurament per la dictadura, que mai no em va voler explicar".

L'oralitat és un vehicle de transmissió i descoberta de records, i forma part del treball d'Olga de Soto en les seves dues aproximacions principals: la que té a veure amb la història i la que té a veure amb la corporalitat. En aquesta constel·lació podem veure en pantalla algunes de les obres relacionades amb la història, i en escena les que s'enfoquen en el cos, i per a les quals ha desenvolupat una metodologia pròpia:

"No memoritzem moviments, rememorem; no es tracta de la memòria prospectiva, sinó retrospectiva. La memòria prospectiva és la que programa i té la voluntat de fer-se servir més tard, com quan aprens un text, una coreografia, una música...". En canvi, al seu mètode treballa "La rememoració" a través de temporalitats dilatades per poder "observar els processos en el cos i deixar que es puguin impregnar d'un contacte, d'una temperatura, d'una superfície, etc."

En aquesta direcció podem veure *INCORPORAR lo que queda aquí-adentro en mi corazón*, un projecte acumulatiu creat en 4 fases, entre el 2003 i el 2009, en què el títol guarda les empremtes de totes les accions que, en cada moment, s'hi han anat sumant (en minúscula o subratllades) i restant (les que estan guixades).

"El treball sobre la memòria és igualment un treball sobre l'oblit -confessa-, perquè, si ho recordéssim tot, ens tornariem bojos. I la pèrdua de memòria també és una cosa que m'aterria". Però les seves peces són difícils d'oblidar i, amb elles, enguany celebra 30 anys de carrera, recordant-nos que la memòria forma part de la vida, que també té vida pròpia i que sap ballar.

Bàrbara Raubert
Periodista especialitzada en dansa

Myriam Bløedé

ARXIU BALLAT / ARXIU DE LA DANSA

L'enfocament històric d'Olga de Soto (fragments)

Des de principis dels anys 2000, gràcies a la tasca de recerca entorn d'*El jove i la mort* (*Le jeune homme et la mort*), Olga de Soto distingeix dos eixos en la seva obra: el primer, que inclou *Éclats mats* (2001) i la sèrie de «solos acompanyats» reunits amb el títol *Incorporar lo que queda aquí-adentro en mi corazón* (2004-2009), es basa en la «memòria corporal» dels ballarins; el segon, inaugurat amb *historia(s)*, se centra en la «història de la dansa» i demana la «memòria perceptiva» del públic.

De fet, en el segon eix, la memòria treballa sobre un objecte finit, un esdeveniment llunyà inscrit en el passat. En el primer, en canvi, opera sobre un material produït en un passat immediat o recent, un material que encara no ha estat fixat. En el segon eix, es tracta de l'empremta movedissa d'un esdeveniment sedimentat, agregat a altres esdeveniments, que s'intenta treure a la llum i revifar mitjançant la tasca de verbalització, confiant la dansa exclusivament a les paraules. Aquí, encara que hi hagi un «subtext» verbal, tant el procés de rememoració com la restitució de la memòria transiten exclusivament a través del cos. (...)

Igualment, si des del punt de vista del material tractat i desenvolupat —i, en certa manera, des de l'òptica del compromís físic dels ballarins sobre l'escenari— podem distingir quines peces d'Olga de Soto s'inscriuen en un eix o en l'altre, també cal assenyalar que, pel que fa a *Incorporar lo que queda aquí-adentro en mi corazón*, el procés de recerca i de creació relatiu a la memòria perceptiva també ha estat elaborat en «parts acumulatives», en la mesura que cada nou opus prové de l'anterior, alhora que l'integra. (...)

Com bé ha assenyalat Isabelle Launay, «la memòria és abans que res un projecte en què es negocien i s'entrellacen els gestos del passat, el present i el futur. No es tracta de buscar una concordança de temps i postures, sinó de tenir en compte la discordança de temps i corporeïtats heterogènies».

Precisament, una de les particularitats de l'inabastable camí que Olga de Soto ha recorregut des del 2002 —potser amb més claredat des del moment en què va començar a «seguir les traces de *La taula verda*»— és l'enfocament i la postura que ha adoptat: més enllà de les obres

objecte o els suports de la seva reflexió sobre la memòria perceptiva del gest ballat, el que li ha interessat és més aviat l'impacte d'aquestes obres, els seus efectes. Però encara més si és possible articular aquests efectes amb el(s) context(s) històric(s) o cultural(s) de la recepció d'aquestes obres per part dels espectadors; de la transmissió i la «incorporació» de les obres per part dels ballarins. A això s'hi suma el fet que, en el transcurs d'aquesta aventura, l'autora comença a ser percebuda i a definir-se com a investigadora, a més d'artista. I, en aquest cas, la recopilació i el tractament de testimonis (abans d'utilitzar-los en el context d'una creació artística), és a dir, la producció i la constitució d'arxius, constitueixen una part decisiva de la seva recerca.

Myriam Bløedé «Archive dansée / Archive de la danse. La démarche historique d'Olga de Soto», *Recherches en Danse 7 / Mémoires de l'œuvre en danse*, 2019.

Myriam Bløedé és especialista en arts escèniques i enginyera de l'Institut d'Estètica de les Arts Contemporànies (IDEAC) del Centre Nacional de Recerca Científica de França (CNRS). Ha estat membre del consell de redacció de la revista *Cassandra* i assessora de Vidéo danse al Centre Pompidou de París.

Pascale Viscardy

SOBRE UN FIL, TIBAT

Incorporar lo que queda aquí-adentro en mi corazón concentra estats de creació que, un darrere l'altre, constitueixen una sèrie que es desplega en una sola obra, en què la disposició cronològica dels noms genera el títol del conjunt.

Alimentant-se en una memòria col·lectiva, intrínseca al grup amb el qual treballa, Olga de Soto ens convida a submergir-nos en un territori en què l'empremta —aquests buits inscrits als cossos— ocupa un lloc fonamental. I aquí l'artista designa l'essència mateixa de la seva obra mitjançant un qüestionament infatigable de la intenció del moviment i el pensament que el precedeix o acompanya.

Es tracta d'ocupar accions comunes a tots nosaltres per incorporar literalment aquests fluids necessaris per a la vida que són l'aire i l'aigua, ja presents en una partitura anterior (*Éclats mats*, 2001). Respirar, beure... A partir d'aquest no-res invisible, es teixeix una arquitectura fràgil i efimera que evoluciona al llarg de l'obra en una aproximació primària dels elements i dels objectes, principalment transparents, que a poc a poc s'aniran tornant opacs. A continuació, prossegueix

a través d'un vaivé constant entre les accions del present —per continuar la incorporació i fer evolucionar els elements— i el treball a partir de la memòria de les experiències anteriors, l'intangible que defineix una temporalitat a vegades contreta i a vegades dilatada.

A la tercera secció, el propòsit se centra en el sentiment, que es manté al centre de l'obra en una forma sensible, sostinguda pels acompanyants mitjançant una inversió de l'espai desplegat. L'arquitectura invisible de la primera part cedeix espai progressivament, reemplaçada per una sèrie d'accions de recobriment, fet que dona lloc a una forma visible per mitjà de la pintura, en una tensió que es manté palpable al llarg dels 90 minuts que dura l'obra.

Enormement plàstica, *minimal* i gairebé conceptual, *Incorporar lo que queda aquí-adentro en mi corazón* ens convida a la introspecció, a aquesta respiració continguda que ens inquieta a tots, i il·lustra de manera apassionant les paraules de Laurent Busine (Historiador de l'art, antic director del museu MAC's - Grand Hornu): «Tot cos, tot ésser, és potencialment capaç de ser el motor d'una explosió que pot alterar l'univers quan transforma i trenca els llaços físics, socials o culturals que el tanquen en una convenció establerta o en una presó; llavors els cossos es poden posar a volar i abstreure's de les lleis, fins i tot les de la gravetat.»

Pascale Viscardy, «Sur un fil, tendu», *L'Art Mème* 36, 3r trimestre de 2007.

Pascale Viscardy és historiadora de l'art (Institut d'Història de l'Art i Arqueologia) i crítica d'art (AICA). Va ser directora de redacció de la revista *L'Art Mème* del 1998 al 2016. Des del 2017 és responsable del Centre de Recursos del Departament d'Art Contemporani de la Federació Valònia-Brussel·les (Bèlgica).

Valérie Da Costa

DESBORDAMENTS D'ARXIUS (fragments)

Quan altres coreògrafs decideixen ballar una vegada més una obra del passat per immortalitzar-ne la forma en una nova interpretació, Olga de Soto subratlla la força del testimoni i demostra que l'impacte de la vivència dona més informació de la creació que l'actualització contemporània. Si bé la recuperació d'una obra coreogràfica [del passat] està admesa i acceptada, perquè la transmissió del gest és constitutiva d'una memòria de la dansa més visual que gràfica —pensem, per exemple, en les versions de *Parades and Changes*

d'Anna Halprin—, aquesta qüestió es planteja en uns altres termes en el domini de la performance que fa del *re-enactment* una de les seves apostes i problemàtiques principals. El vídeo, la fotografia, l'objecte, aquesta «cosa morta» que conserven els museus com a empremta de l'acció, que pot ser reactivada o no, formen part de la memòria de la performance. (...)

Explicar el que es recorda, el que s'ha viscut, amb els obllits corresponents, amb els moments de vacil·lació, de confusió i, de vegades, amb el record viscut d'un instant que cobra vida gràcies a la resplendor d'una situació personal: això és el que hi ha al cor de *Débords / Reflexiones sobre La taula verda*. El títol escollit per Olga de Soto afirma aquests desbordaments de fonts, d'arxius i de tots els moments en què la història íntima i la història col·lectiva es troben en els testimonis recollits, el que Christian Boltanski anomena *la petita i la gran memòria*. (...)

Historia(s) —primer treball amb arxius, dut a terme el 2004 sobre *El jove i la mort*, el llegendari ballet de Roland Petit, interpretat per Jean Babilée i Nathalie Philippart el 1946— ja adoptava una metodologia que la coreògrafa reprendria anys més tard, en la relectura de *La taula verda*: el desig d'intentar expressar a través de la narració, tan personal i fluctuant com sigui, la memòria d'un espectacle i proposar-ne una altra interpretació. (...)

Si en el cas d'*Historia(s)* i de *Débors / Reflexiones sobre La taula verda* les paraules suplanten les imatges de la coreografia original, Olga de Soto deixa empremta com a coreògrafa en preferir fer ballar més les paraules que els gestos davant dels nostres ulls, com Chris Marker deixava empremta amb la seva obra de cineasta, en triar el testimoni en pla fix d'un casc blau francès que explicava «la seva» experiència de la guerra (*Casc blau*, 1995), en lloc de mostrar imatges de les fosses comunes de la guerra de l'antiga Iugoslàvia. De la mateixa manera, *Historia(s)* i *Débords / Reflexiones sobre La taula verda* no només representen fites en la constitució d'una memòria de la dansa i una alternativa a la manera com es pot escriure la «història de la dansa», sinó que aquestes dues obres també tenen la capacitat de no situar-se en la història, sinó davant de la història, és a dir, en l'esdevenir dels testimonis necessaris del passat.

Valérie da Costa, «Débordements d'archives», *Mouvement 69* (França), abril de 2013.

Valérie da Costa és historiadora de l'art, crítica d'art i curadora. És professora associada d'història de l'art contemporani (segles XX-XXI) a la Universitat d'Estrasburg. Les seves recerques se centren en l'art italià de la segona meitat del segle XX, àmbit sobre el qual ha publicat nombrosos articles i llibres, entre els quals destaca *Écrits de Lucio Fontana*.

MIRAGE DISPLACEMENT

Performance duracional d'Olga de Soto

La idea d'imatge desplaçada que pren forma en l'aire és el punt de partida de *Mirage*, espectacle inspirat en l'efecte òptic denominat miratge que està produït per la refracció atmosfèrica que pertorba la trajectòria rectilínia dels rajos lluminosos al travessar capes d'aire de temperatures diferents. Partint de la noció de miratge, Olga de Soto explora la possibilitat d'una partitura doble, física i mental, per crear un objecte fet de corporalitats i de dinàmiques visibles que explora la memòria del moviment i es recolza sobre una sèrie d'imatges i de dinàmiques invisibles, convocades en l'espai mental. Així, concep un espectacle para poder ser traslladat de l'espai escènic a l'espai expositiu, convertint-se mitjançant aquest moviment de transposició en *Mirage – displacement* (Miratge desplaçat).

Concepte, coreografia i posada en espai Olga de Soto
Programa *Estudio del medio*, *Estratigrafia*, *Mirage Conversations*, *Paper Lane* (performance inspirada en un gest de Sophie Whettnall) / **Performance i interpretació** Albane Aubry, Edith Christoph, María de Dueñas López, Olga de Soto, Talia De Vries i Sarah Deppe
Producció Niels Production, en col·laboració amb Centrale for Contemporary Art (Bruselas, BE) / **Coproducció** *Mirage* Charleroi danse – Centre Chorégraphique de la Fédération Wallonie-Bruxelles (Bruselles, BE); Pôle Sud – CDCN de Strasbourg (Estrasburgo, FR); Le Vivat (Armentières, FR) / **En col·laboració amb** NEXT festival; ICI – Centre chorégraphique national Montpellier – Occitanie, dirigit per Christian Rizzo / **Amb el suport** Fédération Wallonie-Bruxelles, Service Général de la Création Artistique – Service de la danse i Wallonie-Bruxelles International

En aquesta constel·lació comptem amb la col·laboració de la Fundació Joan Miró.

10 de febrer / De 15 h a 18 h /
Fundació Joan Miró / 3 hores /
Preu 14 €, reduïda 7 €. L'entrada
a l'activitat inclou l'accés al
museu.

INCORPORAR | KIDS

Recomanat a partir de 5 anys

Què podem fer amb l'aire que respirem o l'aigua que bevem? Què passa a l'interior del cos o dels objectes? Fins on es pot inflar un globus abans que no exploti? Què passa quan deixes anar un globus contra alguna cosa o algú? Es pot respirar aire a través de l'aigua? Com fer onades dins d'un globus? I com crear una tempesta? A *INCORPORAR* (solo acompanyat #1) el moviment neix de l'observació dels diferents estats de la matèria i dels dos fluïts necessaris per a la vida, l'aire i l'aigua. *INCORPORAR | KIDS* revela, a través de les accions del ballari, un viatge ple de suspens, divertit i poètic que condueix a una total llibertat d'acció.

Espectacle creat amb Sylvain Prunenec, Pierre Gufflet, Geni Diez, Line De Munnynck, Anne Mortiaux y Olga de Soto / **Concepte i coreografia** Olga de Soto / **Intèrprets** Sylvain Prunenec, acompanyat d'Olga de Soto / **Clepsydras** Anne Mortiaux / **Il·luminació** Geni Diez, a partir de la creació original de Gilles Gentner / **Espacialització sonora** Pierre Gufflet / **Vestuari** Thibault Vanraenenbroeck / **Producció** Niels Production (Brussel·les) / **Coproducció** *INCORPORAR* Centre Pompidou – Les Spectacles Vivants (Paris) / **Amb el suport** Nadine (Brussel·les); Centre Chorégraphique National de Franche-Comté (Belfort) / *INCORPORAR | KIDS* va ser estrenat el febrer de 2019 a Charleroi danse, La Raffinerie, a Brussel·les, en el marc del festival Brussels Dance!

El solo acompanyat *INCORPORAR* va ser creat el 2004 per i amb Vincent Druguet, acompanyat per Olga de Soto, al Centre Pompidou de Paris / Olga de Soto – Niels Production està subvencionada per la Fédération Wallonie-Bruxelles/Direction Générale de la Culture – Service de la Danse i Wallonie-Bruxelles International i està acompanyat per Grand Studio, a Brussel·les.

INCORPORAR | KIDS és l'adaptació per a públic infantil de *INCORPORAR*, primer solo acompanyat de la sèrie de solos acompanyats de *INCORPORAR lo que queda aquí adentro en mi corazón*, reactivada en el marc d'aquesta Constel·lació.

11 i 12 de febrer / 12 h /
Sala PB / 35 minuts / Preu: 12 €

INCORPORAR lo que queda aquí adentro en mi corazón

Aquesta peça constitueix una deambulació per una memòria corporal feta d'empremtes, rastres i forats deixats pel temps, i és una del seves particularitats el fet d'haver estat desenvolupada al llarg d'un període de sis anys. La durada del procés va ser triada amb la finalitat de permetre que el temps posés realment a prova la memòria corporal dels seus protagonistes. L'obra resultant es compon de quatre solos acompanyats diferents, creats successivament any rere any i ensamblats de forma progressiva per formar un tot que s'ha anat desenvolupant com ho fa una planta amb el transcurs dels anys. Composta de capes, de residus acumulats pel temps, les experiències i les petjades, l'obra juga tant amb les emocions com amb els esdeveniments.

Concepte, direcció, coreografia i accions plàstiques Olga de Soto / **Intèrprets** Sylvain Prunenec, Olga de Soto, Edith Christoph, Florence Augendre / **Escenografia i vestuari** Thibault Vancraenenbroeck / **Clepysdras** Anne Mortiaux / **Il·luminació** Gilles Gentner / **So i espacialització en temps real** Pierre Gufflet / **Coordinació tècnica i escenari** Christophe Gualde / **Producció** Niels Production (Brussel·les, BE) / **Coproducció** Les Spectacles Vivants – Centre Pompidou (París, FR); Centre Chorégraphique National de Franche-Comté (Belfort, FR) en el marco del programa « Accueil-studio » / Ministère de la Culture et de la Communication (FR); DRAC Franche-Comté Charleroi danse – Centre Chorégraphique de la Fédération Wallonie-Bruxelles; Centre André Malraux Scène Nationale (Vandoeuvre-lès-Nancy, FR); Théâtre Le Granit Scène Nationale (Belfort, FR) / **Amb el suport de** Wallonie-Bruxelles International

11 i 12 de febrer / ds 20 h, dg 18 h / Sala MAC / 1h 40 min / Preu: 18 €

UNA HORA ABANS:

Sessió d'introducció a l'espectacle. Amb Roberto Fratini, dramaturg i professor de teoria de la dansa. Coordina BdDansa - Explica-dansa. Dissabte 11 de febrer.

→ Gaudeix d'un 30% de descompte en la compra de la teva entrada adquirint el **PACK ESCENA HÍBRIDA**

SELECCIÓ DE FILMS D'OLGA DE SOTO

Paral·lelament al seu treball com a coreògrafa, Olga de Soto porta al voltant de vint anys explorant la història de la dansa mitjançant l'estudi d'obres emblemàtiques a través de projectes d'investigació que se situen en la intersecció d'un enfoc històric, sociològic i artístic. El vídeo-performance documental i el film *historia(s)*, creats el 2004, posen a escena la memòria dels espectadors i les espectadores que van assistir a l'estrena d'*El jove i la mort* de Roland Petit i Jean Cocteau el 1946. Des de 2006, i durant sis anys, l'autora segueix pel món la pista de *La taula verda*, un ballet mític creat pel coreògraf alemany Kurt Jooss el 1932, considerat un dels espectacles del segle XX políticament més compromesos.

La selecció de pel·lícules realitzada per al Mercat de les Flors presenta diversos elements fruit d'aquests diferents projectes d'investigació i de creació, posant de manifest el caràcter intemporal d'aquestes obres, la polisèmia i actualitat del seu missatge, la ressonància de la seva forma, les seves zones de memòria i d'oblit, el seu poder de transformació i les seves maneres de transmissió. Així, els films presentats donen cabuda al poder de la veu, de la memòria i el gest, a partir de testimonis recollits individualment en la intimitat de múltiples trobades i subjectivitats, per presentar un viatge artístic i humà a través de la història d'Europa, des de la creació d'aquestes obres, lligades ambdues a la guerra, fins l'actualitat.

11 i 12 de febrer

historia(s) / 53' / 17h / Sala SG

Mirades sobre La taula verda (selecció) / 75' / a partir de les 17h / HALL

HISTÒRIA(ES)

PAL, 53' (2004)
(ARGOS centre for audiovisual arts, Brusel·les, 2004)
Idioma: francès / V.O.S.E

25 de juny de 1946. París. La multitud s'amuntega a l'entrada del Teatre dels Camps-Elisis per assistir a l'estrena d'*El jove i la mort*, un ballet de Roland Petit inspirat en un argument de Jean Cocteau. El prodigiós ballari Jean Babilée en cartell interpreta el paper d'un jove que mor per amor. Cinquanta-vuit anys després, Olga de Soto realitza una investigació sobre aquest ballet mític i decideix anar a la recerca d'espectadors/es presents al Teatre dels Camps Elisis aquella nit per donar-los la paraula. Assistim a la reconstrucció commovedora del ballet original a través de les veus de les persones entrevistades, entrellaçada gradualment amb les històries individuals. Els seus records, silencis, vacil·lacions i anàlisis transcendeixen l'obra, transportant-los a la Segona Guerra Mundial, viscuda per tots ells, tot just acabada, i a la història d'aquests homes i dones que han sobreviscut fins els nostres dies. La pel·lícula es revela com una variació poètica sobre la mort i la seva percepció.

MIRADES SOBRE LA TAULA VERDA

Selecció de films (2012-2023)
Idiomes: castellà, anglès, francès i alemany / V.O.S.E

Olga de Soto deté la seva mirada a *La taula verda*, obra mítica de Kurt Jooss, presentada per primer cop el 3 de juliol de 1932 al Teatre dels Camps Elisis a París. Obra essencial en la Història de la Dansa, espectacle cèlebre pel seu missatge sociopolític i antibèl·lic, així com per la posició del seu autor davant les primeres lleis antisemites aprovades a Alemanya a partir de l'arribada de Hitler al poder el 1933. Aquest ballet en vuit escenes per a setze ballarins, inspirat en una dansa macabra de l'Edat Mitjana, està considerat com un dels espectacles políticament més compromesos del segle XX. Obra emblemàtica en la que el coreògraf denuncia l'auge del feixisme i la guerra, marcada pel clima tèrbol que va precedir la Segona Guerra Mundial i, en certa mesura, visionària davant la realitat fosca d'una època la vigència de la qual es veu revifada en el context geopolític actual.

Durant sis anys la coreògrafa ha estat recollint empremtes deixades per *La taula verda* a espectadors/es que l'han vist en diferents moments de la Història i en diferents països,

així com en ballarins/es de diferents generacions que l'han interpretat. El seu incansable treball d'investigació l'ha portat de Bèlgica a Xile, passant per Alemanya, Holanda, França i Anglaterra, en un fructífer periple de 42.000 km, al llarg del qual ha filmat i reunit seixanta-set hores de testimonis únics i commovedors, en els quals s'entremesclen records de ballarins/es i espectadors/es.

Després de la creació de les tres formes escèniques que l'autora ha realitzat a partir d'aquest extens treball d'investigació, els documentals escènics *Una Introducció* (Tanz Im August, Berlín, 2010), *Débords / Reflexions sobre La taula verda* (Festival d'Automne, París, 2012), i el solo autobiogràfic amb veus (*Elle*) *retient* (Bial de Charleroi danse, Brussel·les, 2015), Olga revisita l'espectacle *Débords* i aprofundeix en el material recopilat donant forma a una instal·lació de la que presentem una selecció de films en el marc de la present constel·lació.

L'autora aborda *La taula verda* a partir del seu impacte, aprofundeix en el temps, es desplaça, busca, indaga, excava en la memòria per fer-nos arribar una obra composta de testimonis de gran força, però també de cossos d'expressiva gestualitat, de mirades que s'interroguen sobre l'impacte de *La taula verda* i sobre allò que encara apareix com una càrrega emocional, política i social de gran intensitat.

Nora Salvo

HDV, 4'36" (2012)
(NAVE, Santiago de Xile, 2016)
Idioma: castellà

Les empremtes deixades per l'espectacle *La taula verda* afloren progressivament en el cos i en la veu de Nora Salvo, ballarina que va encarnar el personatge de la partisana seixanta anys enrere a Santiago de Xile. A mesura que el breu relat d'aquella experiència sensible és desplegat en la intimitat de la trobada, el record adquireix densitat acompanyat per l'emergència del gest i les melodies que van emergint i reviu, al temps que Nora posa en paraules la rememoració de la dansa, des de les excletxes afectives i emocionals de la vivència.

Marina Grut © Olga de Soto

Primers records

HDV, 18' (2012-2014)
(Villa Bernascony, Lancy, 2014)
Idiomes: castellà, francès i anglès / V.O.S.E

A diferència de l'espectacle i del film *història(s)*, que se centraven únicament en l'impacte d'*El jove i la mort* en el moment de la seva estrena i en els records dels espectadors/es de la primera representació, el projecte d'Olga de Soto a partir de *La taula verda* obre el camp d'investigació als diferents desplaçaments i transmissions de l'obra de Jooss, des de la seva estrena el 1932 fins als remuntatges actuals, testificant la importància històrica del ballet estudiat. Prenent com a fonts les experiències d'espectadors/es i ballarins/es de diferents generacions i orígens que han vist el ballet en diferents moments de la història i en diferents països, Olga de Soto desjerarquitzava els discursos. *Primers records* recorre així trenta anys de recepció de l'espectacle en una successió de veus que recorren el temps i la geografia, posant de manifest l'impacte dels diversos contextos històrics de presentació i els diferents fenòmens d'identificació en la recepció del ballet.

Amb testimonis de (per ordre d'aparició)
Juan Allende Blin, Joan Turner Jara, Jacqueline Challet-Haas, Edith del Campo, Hanns Stein, Toer van Schayk, Marina Grut, Jeanette Vondersaar i Christian Holder

Temptativa de restitució d'una dansa macabra

HDV, 34'30" (2012-2016)
(NAVE, Santiago de Xile, 2016)
Idiomes: castellà, anglès, francès i alemany / V.O.S.E

Com revifar la memòria d'una dansa sense recórrer a les imatges? Com fer assaborir – malgrat el temps transcorregut i del desmembrament del record – un acte coreogràfic? A través d'una successió de veus que formen un relat polièdric, Olga de Soto ofereix al públic d'avui l'accés a una obra de 1932 a través dels records dels seus testimonis, espectadors/es i intèrprets. Unint paraules en diferents idiomes, gestos, sons i expressions facials, l'autora convida l'espectador a construir progressivament – o a recordar – la seva pròpia imatge mental i fantasmàtica de *La taula verda*. Des de la descripció de les escenes fins a l'expressió dels sentiments, passant per consideracions filosòfiques i comentaris interpretatius, el treball de rememoració convoca diferents registres discursius per part dels entrevistats. *Temptativa de restitució d'una dansa macabra* segueix, testimoni rere testimoni, la progressió de l'obra de Jooss en una successió de veus, però també de cossos i mirades que qüestionen la càrrega continguda per l'obra de Jooss, així com el que encara avui representa una càrrega emocional i política intensa a la vegada que sorprenent en els seus espectadors/es i intèrprets.

Amb testimonis de (per ordre d'aparició)
Christian Holder, Joan Turner Jara, Nora Salvo, Jeanne Brabants, Michelle Nadal, Ann Hutchinson Guest, Andras Uthoff, Philip Lansdale, Marina Grut, Hanns Stein, Juan Allende Blin, Toer van Schayk, Gerd Zacher, Jeanette Vondersaar, Bruno Jacquín i Fernando García

Gerd Zacher © Olga de Soto

Del context històric al missatge (títol de treball)

HDV, 19' +/- (2012-2023)
(Mercat de les Flors, 2023)
Idiomes: castellà, anglès, francès i alemany / V.O.S.E

Quina és la permeabilitat d'una obra coreogràfica al moment històric precís que la veu néixer? Quina és la seva capacitat per deixar-se impregnar pel context sociopolític del seu temps? De quina manera es deixa contagiar i influir pels esdeveniments històrics que l'acompanyen o fins a quin punt no són aquests el seu origen, el que mou l'autor a la creació de l'obra? Jooss era un artista pacifista amb un fort compromís ètic i polític, conscienciat i sensibilitzat amb els problemes del seu temps. El crack borsari de 1929 a Nova York va sumir al món en la Gran Depressió. *La taula verda* es va crear a París a principis de juliol de 1932, en l'interval entre les eleccions alemanyes del 13 de març d'aquell any, en les quals Hitler va obtenir el 30% dels vots en la primera volta, i el moment en que es va convertir en canceller el 30 de gener de 1933, deu mesos després. La gran història està present en tots els racons de l'obra de Jooss, des de la càrrega emocional i dramàtica fins la càrrega social i política. Aquesta vegada deixem enrere l'observació subjectiva i singular de l'experiència per centrar-nos en el significat històric del ballet, el seu context de creació, el seu "missatge" i la forma en que ressona en diferents contextos polítics tant en l'època de la seva creació com posteriorment.

Amb testimonis de (per ordre d'aparició)
Françoise Dupuy, Juan Allende Blin, Joan Turner Jara, Ann Hutchinson Guest, Michelle Nadal, Philip Lansdale, Christian Holder, Marina Grut i Fernando García

Nora Salvo © Olga de Soto

MERCAT DE LES FLORS / Casa de la Dansa

MERCAT DE LES FLORS
CASA DE LA DANSA

CONSORCI FORMAT PER

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

AMB EL SUPORT

MITJANS COL-LABORADORS

CATALUNYA
RÀDIO

elPeriòdic

betevé

TimeOut

ara

RADIO
PRIMAVERA
SOUND

COL-LABOREN

Sabadell
Fundació

ESTRELLA
LIT

VERI
www.veri.cat

XARXES EUROPEES I PROJECTES INTERNACIONALS

European
Dancehouse
Network

circusnext
EUROPEAN CIRQUE LABS

aerowaves
dance across europe

DANCE ON
PASS ON
DREAM ON

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

國家兩廳院
National Theater & Concert Hall

XARXES ESTATALS

DANZA
A-ESCENA

EDUCACIÓ I MEDIACIÓ

Ajuntament de Barcelona
bon.cat/
educacio

Diputació
Barcelona Institut del Teatre

Transversal
Xarxa d'activitats culturals

CONSELL
D'INNOVACIÓ
PEDAGÒGICA

Consorci d'Educació
de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

PLA DE BAILEYS DE BARCELONA
EL PRIMER DE C

EN RESIDÈNCIA
CULTURAL

a bao a qu

Ajuntament de Barcelona
bon.cat/
educacio

CONVENIS EN COL-LABORACIÓ

institut
ramon llull

Diputació
Barcelona Institut del Teatre

INSTITUT
FRANÇAIS
Barcelona

Mercat participa i col·labora en projectes amb

dansa
metropolitana

FilmoTeca
de Catalunya

Fundació Joan Miró
Barcelona

comanegra

apropa
cultura

ARTtransforma sudansa

Col·laboracions programació

elPetit
FESTIVAL INTERNACIONAL D'ARTS
PER LA PRIMAVERA BARCELONA

africa
noent

IF
BARCELONA